

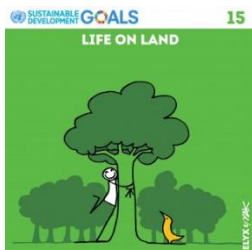
2B CONNECT

Louis Verbruggen
29/06/2017

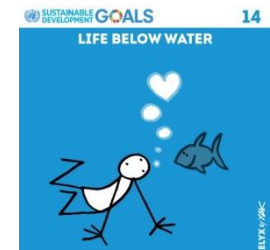
Project rond Biodiversiteit in **Bedrijven** Versie mei – juni **2017**

Deel 2

“Pas als de laatste boom gestorven is, de laatste rivier vergiftigd en de laatste vis gevangen, zullen we realiseren dat we geen geld kunnen eten.”



Cree Indiaans gezegde



MVO – Milieu Biodiversiteit

Louis Verbruggen
29/06/2017

Welk *type* **“Sociaal” bewogen** ***ondernemer* bent u ?**

Deel 2 – *Internaliseren* van Biodiversiteit

Deel 2

Gaan we MOE (Maatschappelijk Onverantwoord Exploiteren) of MVO (Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen) doen ?



Deel 2

Intro

Vanwaar de **MOTIVATIE** om aan **Biodiversiteit** te doen

Drivers of corporate social behavior

Own initiative

De filantropische MVO'er – “to do Good”

Goede daden worden op eigen initiatief opgestart zonder financiële, gestructureerde inbedding in de managementsystematiek en de kernactiviteiten van de organisatie

De duurzaam gedreven ondernemer als nieuwe concurrent via kansen – “Major Opportunity”

Duurzaam ondernemer die met nieuwe businessmodellen en met MVO in de kern van hun bestaansredenen, nieuwe stukjes van de traditionele markt bekoren met een focus op lange termijn. Positieve spiraal met opportuniteiten.

Imposed by society

We moeten voldoen aan de wet- en regelgeving – “Must do's”

De wetgeving volgen, eerlijk communiceren, de integriteit van de werknemers garanderen en voor hun veiligheid zorgen, het milieu respecteren, enzovoort.

We beperken de risico's – “Major threat”

Kwadrant van de matrix geregeld door de maatschappij en de activiteit van het bedrijf. Negatieve spiraal met reputaties en organisatorische crisis. Negatieve spiraal met doemscenario.

Impacts business environment

Impacts core business

“Het ondernemerslandschap” versus **IMPACT** van “De eigen stomp”

Deel 2

**Van Ondernemerschap
... naar MVO ... naar Biodiversiteit**

**Succesvol Internaliseren van
Biodiversiteit**

- 3 nodige stappen -

Internaliseren van Biodiversiteit

- 3 nodige stappen -

1

STRATEGISCHE VISIE 2030
Stakeholders - Risico's - Kansen
Relevant – Significant - Prioritair

2

OPERATIONEEL MANAGEMENT
Gestructureerd ondernemen

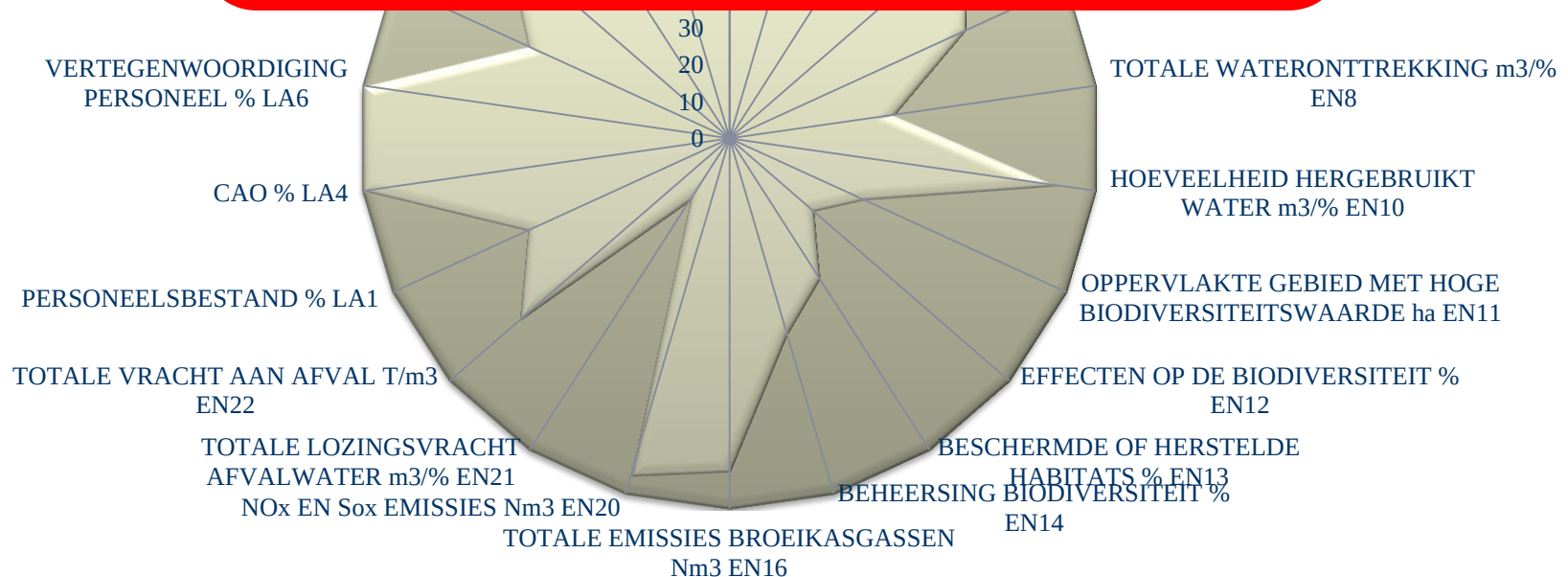
3

COMMUNICATIE
Interne & Externe Stakeholders

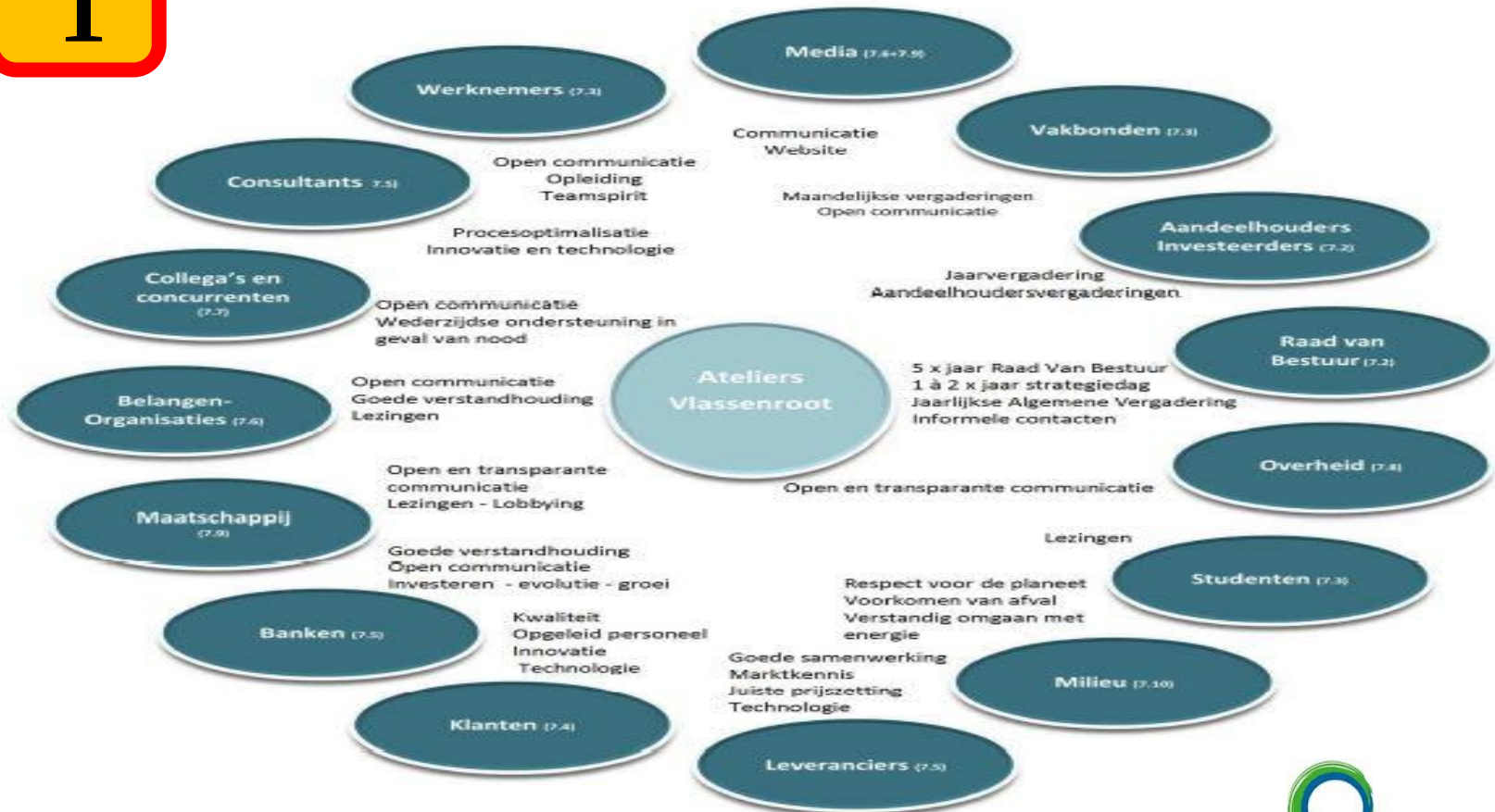
Internaliseren biodiversiteit in 3 stappen

1

STRATEGISCHE VISIE 2030 Stakeholders - Risico's - Kansen Relevant – Significant - Prioritair



1



Overzicht stakeholders en de manier waarop we met hen in verbinding staan.
Gebruikte code „x (7.xx)“: referentie IQ NET SR-20 indeling stakeholders.
Volgorde van de opbouw stakeholdercirkel is willekeurig gekozen.



CHARTER DUURZAAM ONDERNEMEN
Oost-Vlaanderen



STELLING

Mblad poneert een stelling en vraagt de mening van vier experts. Zijn ze akkoord of hebben ze een andere kijk op de zaak?

"Iedereen wint bij tijdelijke natuur"

Het beruchte dossier Essers, het bedrijventerrein Kristalpark in Lommel (habitat van vuurspin), het Bergmolenbos in Roeselare (gegeerd bij projectontwikkelaars) ... Natuur en economie staan vaak lijnrecht tegenover elkaar. Onze noorderburen hebben een compromis in het leven geroepen dat prima lijkt te werken: tijdelijke natuur. Natuur mag zich ongestoord ontwikkelen op braakliggend terrein en de grondeigenaar krijgt de juridische zekerheid dat de fauna en flora zonder morren moeten verkassen als het moment van exploitatie is gekomen. Waar wacht Vlaanderen nog op?



Aaïke Verlinden, duurzaamheidsmanager bij zandwinningsbedrijf Sibelo, en Cathy Bervaeq, Director Sustainability bij Sibelo Europe



"Sibelo ijvert al jaren voor de implementatie van het concept van tijdelijke natuur in Vlaanderen. We staan te popelen om tijdelijke natuur aan te leggen op de terreinen in en rond talloze van onze vestigingen in West- en Centraal-Europa. Maar het is wachten op signalen van de overheid dat de gebieden die we herbestemmen straks ook weer onttrokken kunnen worden."

"Op onze site in Lommel willen we bijvoorbeeld tijdelijk stroken van hoogwaardige natuur aanleggen die als ecologische verbinding kunnen dienen tussen de Lommelse Sahara in het noorden en het Waaljesbos in het zuiden. Door vegetatie zoals droge heide aan te leggen en structureel elementen zoals zandduinen willen we soorten als de gladde slang, de heivlinder en de rugstreeppad een duwtje in de rug geven. Dat project zou niet alleen voor ons, maar voor heel Vlaanderen een primeur zijn."



Hendrik Schoukens, assistent aan de vakgroep Europees, Publiek en Internationaal Recht van de Universiteit Gent en advocaat gespecialiseerd in natuurbeschermingsrecht



"In Vlaanderen ligt minstens 17.000 hectare aan braakliggend terrein te wachten op een economische bestemming, van uitbreidingsgebied voor de haven over particuliere bouwgronden tot ontginningsgronden voor groeven. De ontwikkeling van tijdelijke natuur op die terreinen zou een flinke boost geven aan de bedreigde biodiversiteit."

De snelheid waarmee die tijdelijke natuurgebieden kunnen worden aangelegd staat in schril contrast met het tempo waaraan de extra natuur- en bosgebieden beloofd door de Vlaamse Regering worden gerealiseerd. Bovendien geniet tijdelijke natuur de uitdrukkelijke steun van het bedrijfsleven, en kost het de belastingbetaler geen cent extra."

"Grondeigenaren grijpen nu nog vaak terug naar natuurverreken (en tijdrovende en kostelijke) maatregelen om hun terreinen te vrijwaren van natuur. Ze maaien gras of spuiten bestrijdingsmiddelen. Niet alleen om het onkruid weg te houden, maar ook om beschermde soorten geen kans te geven zich te settelen. Ze willen koste wat het kost het scenario vermijden waarin een zeldzame beschermde soort de exploitatie van hun terrein tegenhoudt. Bij tijdelijke natuur zijn ze van die zorg verlost, en de natuur krijgt er gratis en voor niets ademsuimte bij. Zo'n terrein zal vooral pionierssoorten aantrekken, soorten die gemakkelijk en snel kale gebieden innemen en zich snel voortplanten. Denk aan beschermde padden-, mieren- of salamandersoorten."

"Als het concept van tijdelijke natuur in het Vlaamse beleid wordt opgenomen, moet het stevig juridisch worden onderbouwd om perverse gevolgen uit te sluiten. Maar als dat lukt, wint iedereen erbij. Tijdelijke natuur moet ook altijd worden beschouwd als iets extra. Het mag nooit dienen als excuus om te gaan morren van permanente natuurgebieden. Bedrijven mogen de tijdelijke natuur die ze inrichten op hun braakliggende terreinen ook nooit als compensatiegebied gaan zien. De wetgever zal daar duidelijk in moeten zijn, ook wat betreft de communicatie. Mensen beschouwen stuïjes natuur in hun buurt snel als verworvenheden, terwijl dat bij tijdelijke natuur nooit het geval zal zijn."

"Kortom: tijdelijke natuur is een positief verhaal. Kijk maar naar Nederland, waar tijdens een testcase de juridische aspecten van het concept afgetoetst werden. Niets houdt de Vlaamse overheid tegen om hier hetzelfde te doen. Als die proef positief verloopt, zoals in Nederland, kunnen we het concept zonder problemen invoeren."



Remco Barkhuis, hoofd infrastructuur en Geoint bij Havenbedrijf Amsterdam

"Voordat we met tijdelijke natuur aan de slag gingen, was het onze gewoonte om braakliggende bedrijfsterrains te maaien, zodat de natuur zich er niet kon ontwikkelen. Maar in het concept van tijdelijke natuur zit per definitie een 'onthefing' vervat: zodra er zich een klant aandient voor het terrein, mag je de fauna en flora weghalen. Tot dan laten we de natuur haar gang gaan. Het staat je vrij om de biodiversiteit op het terrein te stimuleren. Wij leggen bijvoorbeeld poelen aan en graven hellingen af. Zo trekken we bevust verschillende soorten planten en dieren aan."

"Om met tijdelijke natuur te beginnen moet je een ontheffingsaanvraag indienen. Op basis van de locatie en het bodemtype van je terrein wordt aan die aanvraag een standaardlijst toegevoegd met diersoorten die zich er kunnen vestigen. Het hele idee van tijdelijke natuur steunt immers op de garantie dat alle soorten die het terrein koloniseren later ook weer mogen worden weggehaald. In ons geval gaat het om een beperkt aantal soorten, want de biodiversiteit in de buurt is niet zo groot."

"De allereerste ontheffingsaanvraag in Nederland kwam van ons. In augustus 2009 kregen we de ontheffing van het ministerie van Economische Zaken. Toen we onze aanvraag deden, hebben we meteen een partij gezocht die bezwaar wilde aantekenen, zodat de zaak kon uitgroeien tot een testcase voor het concept. We kregen uiteindelijk groen licht van de Rechtbank in Amsterdam en in tweede aanleg van de Raad van State. De tegenpartij, een natuurvereniging, bracht een aantal argumenten aan die door de rechter

werden verworpen. Zo zeiden ze dat we een ecologische 'val' creëerden, een aantrekkelijk stukje natuur waar diervan uit de buurt naar zouden migreren. Nu gaat het bij tijdelijke natuur meestal om gebieden die vooral interessant zijn voor pionierssoorten. En laat die net zeer dynamisch en mobiel zijn. Een rugstreeppad loopt in één nacht zo'n gebied over, en orchideeënzaden waaien kilometers met de wind mee."

"Een paar maanden geleden is voor het terrein een inrichtingsplan gemaakt en hebben we de natuur verplaatst naar andere gebieden. De padden hebben we met schepjes en emmertjes gevangen en de orchideeën hebben we voorzichtig uitgestoken. De broedvogels laten we nog uitroeden. Ondertussen breken we de wand waarin ze hun nesten hebben gemaakt stelselmatig af, zodat ze volgend jaar een andere broedplaats opzoeken."

"In Nederland zijn er intussen veertig ontheffingen verleend. In de haven van Rotterdam is er zelfs een ontheffing verleend voor een gebied van 700 hectare. Een substantiële winst voor de natuur én bevestiging dat het beleid werkt."

In Vlaanderen zijn er nog geen officiële projecten die tijdelijke natuur in de praktijk brengen. Een regeling is al enige tijd in de maak, maar wanneer die van kracht wordt, is onduidelijk."

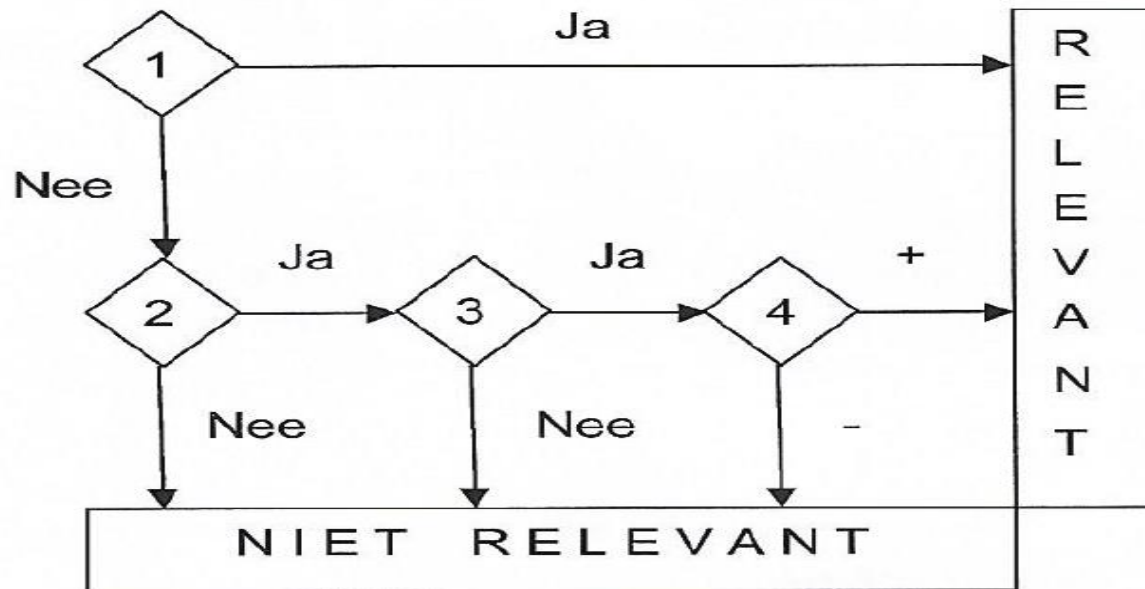
1

MATERIEEL? - RISICOANALYSES

RELEVANT – SIGNIFICANT – PRIORITEIT

(? Behandelbaar-Onafwendbaar-Fataal ?)

Iedere € kan maar 1 maal
uitgegeven worden



- 1 WET - COMPLIANCE**
- 2 RELEVANTIE**
- 3 SIGNIFICANTIE**
- 4 PRIORITEIT**

Wettelijke verplichting of wetgeving: Ja / Nee
 Impact op Milieu – Omgeving – Buren – Maatschappij
 Zwaarte impact en Beïnvloedbaarheid Ja / Nee
 Kosten – Baten – Tijdeffecten - Techniciteit

1

VISIE

Wat is Relevant? Significant? Prioritair?

Materialiteitsmatrix Ateliers Vlassenroot



CHARTER DUURZAAM ONDERNEMEN
Oost-Vlaanderen

PRODUCTEN

KWALITEIT (6.7.3-6.7.4-6.7.6)
INNOVATIE (6.7.9)
DUURZAAMHEID (6.7.5)
Eigendomsrechten (6.5.7-6.7.7)

MENSEN

WERKGELEGENHEID EN ARBEIDSRELATIES (6.4.3)
SOCIALE BESCHERMING EN WERKOMSTANDIGHEDEN (6.4.4)
GEZONDHEID EN VEILIGHEID OP HET WERK (6.4.6)
BEWUSTZIJN, TRAINING EN OPLEIDING (6.4.7-6.8.8)
Sociaal engagement (6.4.4-6.8.3-6.8.5-6.8.7-6.8.8)
Sociale dialoog (6.4.5)
Gelijke kansen en Kwetsbare groepen (6.3.6)

MILIEU

VOORKOMEN VAN MILIEUVERONTREINIGING (6.5.3)
DUURZAAM GEBRUIK VAN HULPSTOFFEN (6.5.4)
ENERGIEBEHEER (6.5.4)
AFVALBEHEER (6.5.3)
DUURZAME MOBILITEIT (6.5.4)
Bescherming van Milieu en Biodiversiteit (6.5.6)
Klimaatverandering (6.5.5)

MAATSCHAPPIJ

MAATSCHAPPELIJKE VERANTWOORDELIJKHEID (6.8.3-6.8.7-6.8.9)
RESPECT VOOR DE WETGEVING (4.6)
BEHOORLIJK BESTUUR (6.2.3)
EERLIJK ONDERNEMEN (6.6.6-6.7.3-6.7.4-6.8.3-6.8.7-6.8.9)
WERKGELEGENHEID EN VAARDIGHEDEN (6.8.5)
Klanttevredenheid (6.7.6)
Klachtenbeheer (6.7.6)
Aankoopbeleid (6.5.6)



1

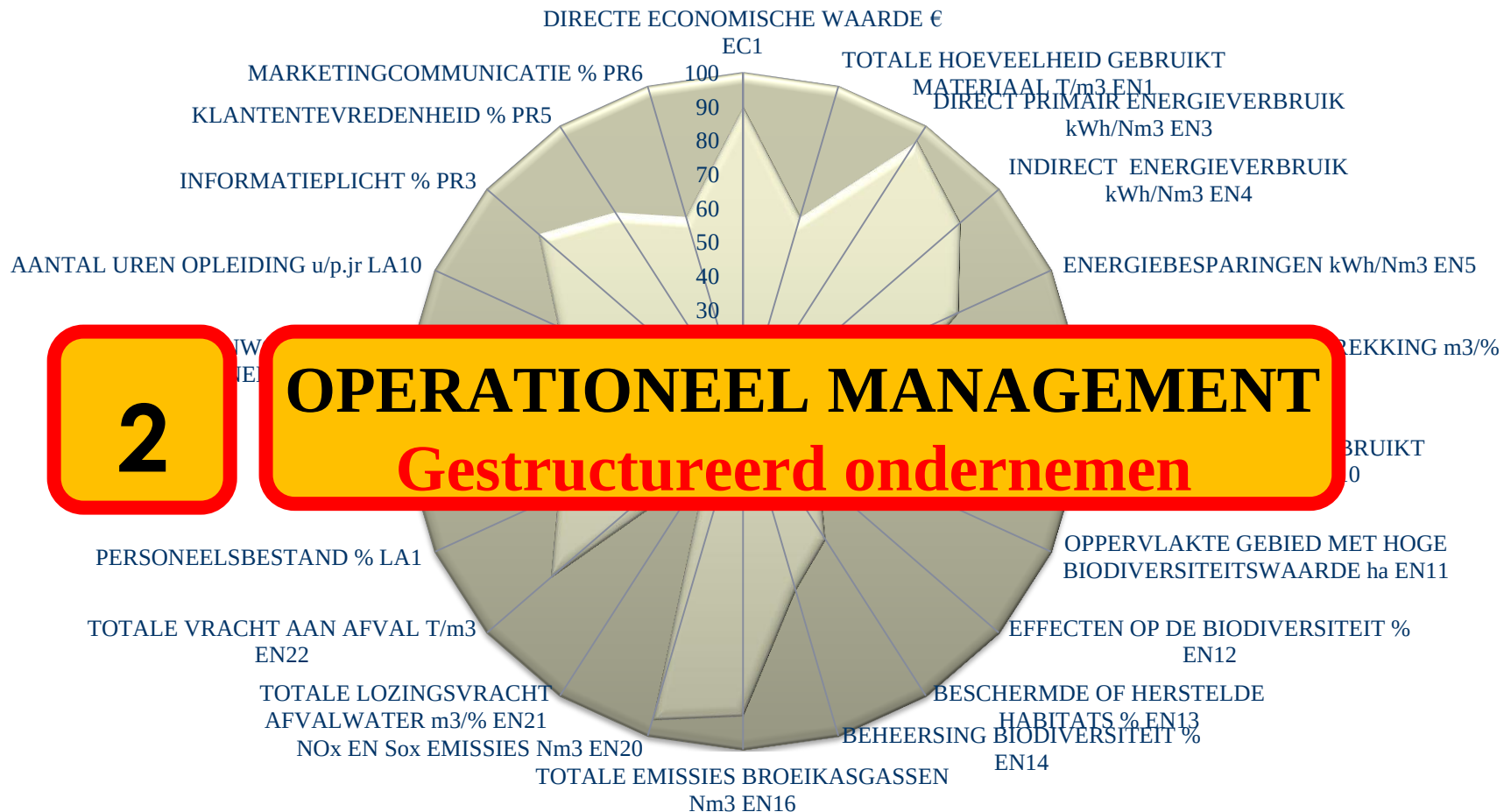
ONDERNEMEN en het te voeren BELEID

Beleidsverklaring en Aansprakelijkheid

- Om de gestelde MVO-doelen te halen is een KWAMBO-managementmodel opgezet en ingevoerd dat er moet voor zorgen dat:
- De producten en diensten die we leveren voldoen aan de verwachtingen van de klanten en andere belanghebbenden en dit in de breedste zin van het begrip "stakeholder" en "kwaliteit".
- Onze activiteiten voldoen aan de wet- en regelgeving
- Onze producten en diensten en activiteiten onderhevig zijn aan een continue proces van proactief beleid, planning, uitvoering, beheersing en registratie, controle, verbetering en beoordeling.
- Kwaliteitszorg en MVO een structureel onderdeel zijn van de bedrijfsdoelstellingen en –werking om alzo een basis te vormen tot een maatschappelijke "license to operate".
- Er een veilige, gezonde en aangename werkomgeving wordt gerealiseerd.
- Het energieverbruik en **de belasting op het milieu tot een minimum worden beperkt.**
- Schade en verliezen op alle vlakken vermeden worden.
- Er steeds naar een goede balans wordt gezocht tussen onze commerciële activiteiten en onze positie tegenover mens, maatschappij, veiligheid, milieu en kwaliteit.**
- Alle medewerkers hun verantwoordelijkheden en bevoegdheden kennen en hier ook naar handelen.
- De directie er over waakt dat de context van de organisatie en het geïnstalleerde en opgevoerde Kwaliteits- en MVO-managementmodel efficiënt en passend is en blijft voor het doel van de organisatie.
- Er een jaarlijkse directiebeoordeling plaatsvindt over de stand van zaken i.v.m. MVO, en nieuwe jaardoelstellingen worden vastgelegd.
- 3 jaarlijks een GRI G4 duurzaamheidsrapport wordt opgesteld, wordt ge-updated en publiek gemaakt.
- Er op een gepaste en actuele manier MVO en KWAMBO communicatie gescreend wordt en beschikbaar, gedocumenteerde informatie voor gerichte interne en externe communicatie wordt beschikbaar gesteld aan belanghebbenden.



Internaliseren biodiversiteit in 3 stappen

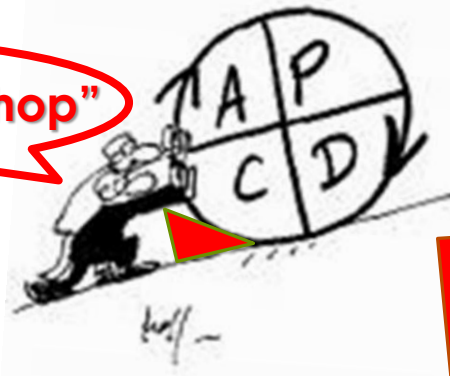


2

Van Ondernemerschap ... naar MVO ... naar Biodiversiteit

“Ondernemen is **structureren** !”
en
“Structureren is **verankeren** !”

“ISO é hop – ISO é hop”



2

Biodiversiteit is een werkwoord ! “Het Internaliseren”

Introduceren - Implementeren
Borgen – Verankeren –
Aanhouden – Vasthouden –
Volhouden – Herhalen –
“Continu Verbeteren”

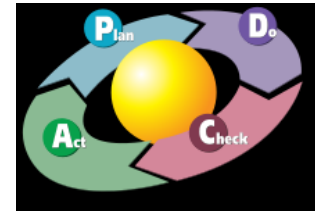


**“Eén keer is GEEN keer !,
Maar is beter dan nul keer”**



2

ISO 14001:2015 en Biodiversiteit



Belangrijkste Milieumanagementsysteem norm

En te weten

Biodiversiteit staat er nog in ook

..... In **de Bijlage A:**

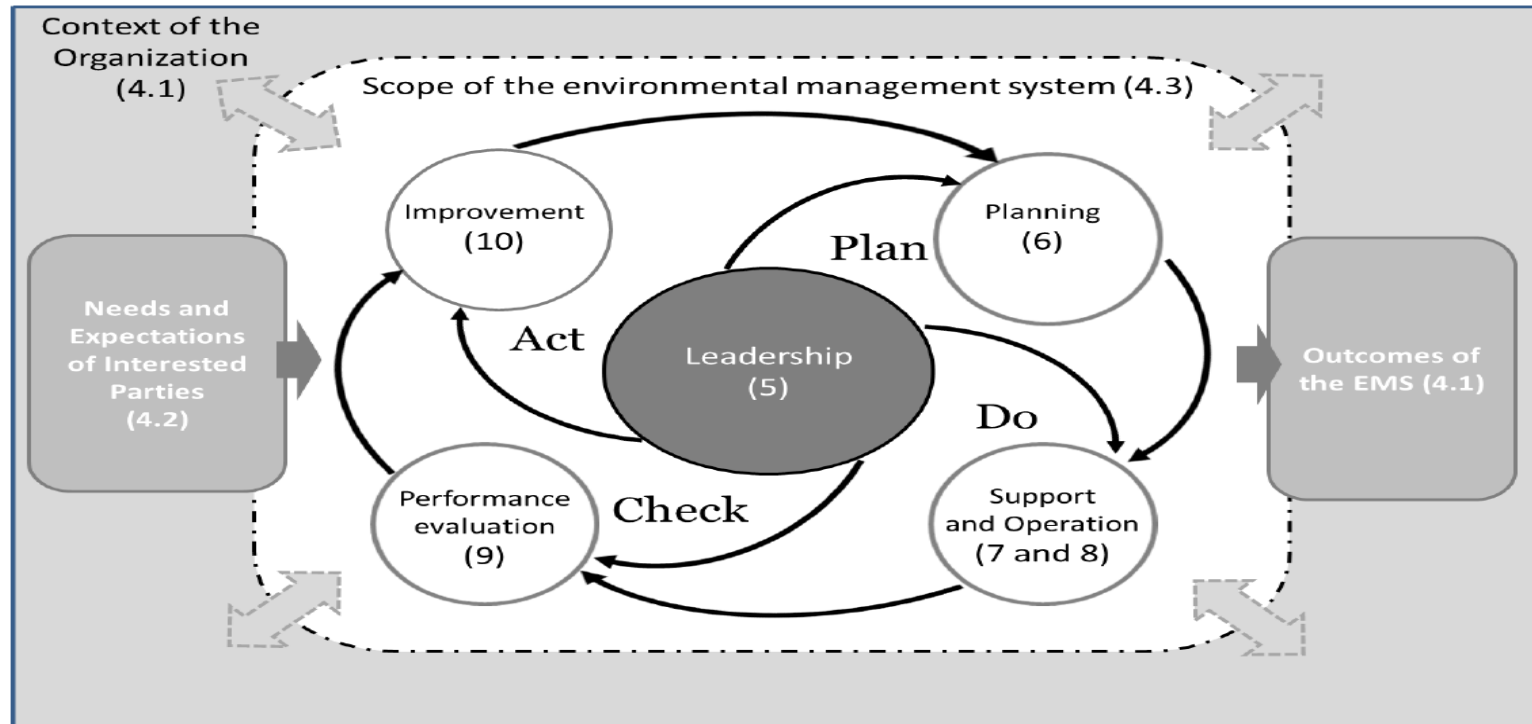
- Inzicht in de **organisatie** en haar **context** (A.4.1)
- **Leiderschap** en **Milieubeleid** (A.5.2)

2

ISO 14001 : 2015 – HLS

Norm = Structuur = Internaliseren

Visualisering HLS in ISO/CD 14001:2015



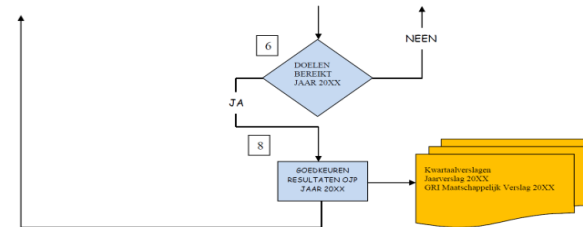
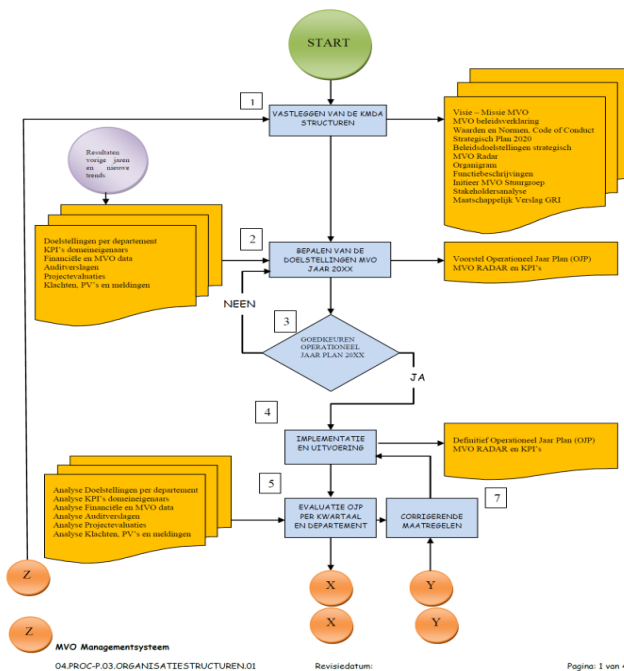
Note: Numbers in brackets represent the clauses in the new High Level Structure.

12

2

“Ondernemen is structureren !”

MVO Procedure : 04.PROC-P.03
Organisatiestructuren
MVO - AA1000SES - GRI



ISOSIMPEL !!!
Schrijf op wat en hoe je iets doet,
en vervolgens,
doe het dan zoals je (zelf) hebt geschreven



Principes Organisatiestructuren MVO, Stakeholdersmanagement AA1000SES en Maatschappelijke verslaggeving GRI:

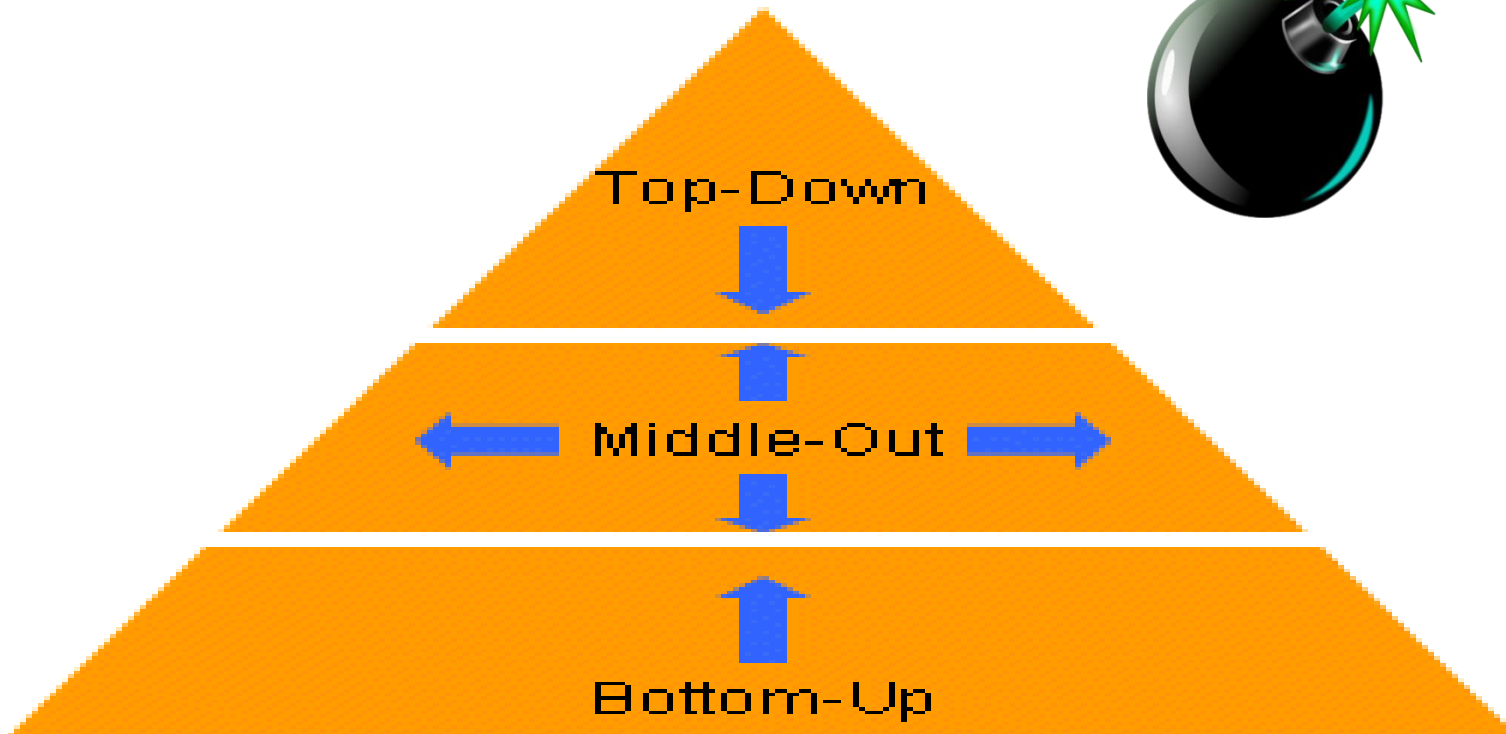
1. In conformiteit met de Visie, Missie, Waarden en Beleid van de KMDA
2. Inhoudelijkheid van de Procedure
3. Milieu - Mens - Maatschappij positionering, risico analyses en MVO-risicoverwaarden en indicatorenmanagement
4. Stakeholdersbevraging, opmerkingen en meldingen

RdvB, CEO, Directie en Management
CEO, Directie en hiërarchische lijn
Domeinbeheerders KPI en MVO
verantwoordelijken en hiërarchische lijn
Domeinbeheerders KPI en MVO- en GRI-
verantwoordelijken en Directie

2

EEN ORGANISATIE – SIMPEL

Van waar komt het streven/initiatief tot biodiversiteit ?

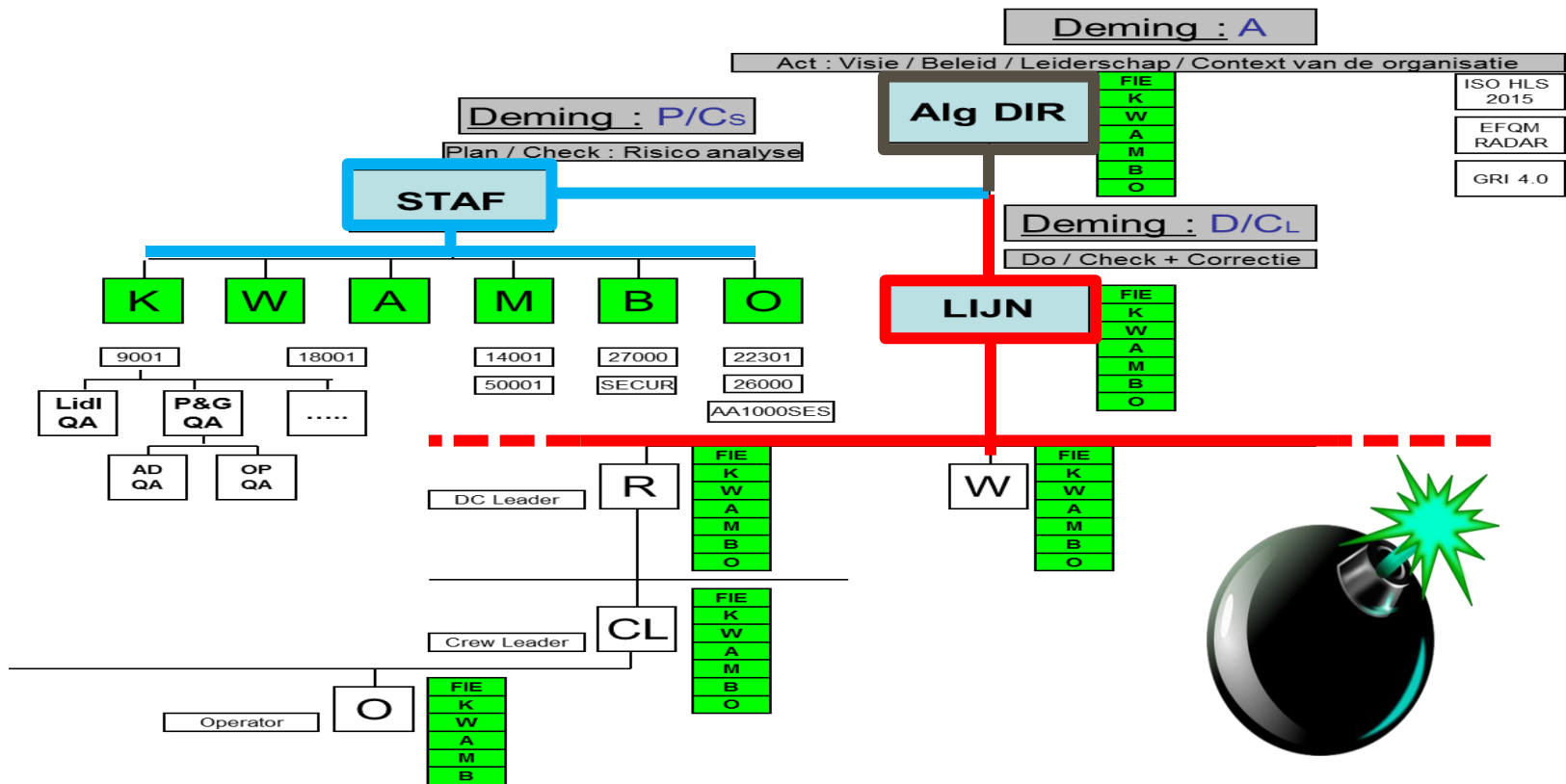


2

De Ondernemer

De Onderneming en haar structuur

Wie is **verantwoordelijk** voor



* Gedachtegoed in deze presentatie is eigendom van Louis Verbruggen. Geen gebruik zonder toelating. Het betreft een fictieve onderneming.

2

Een organisatie – Haar structuur en het afstemmen van biodiversiteit

WIE ?

WAAR ?

WAAROM ?

WAT ?

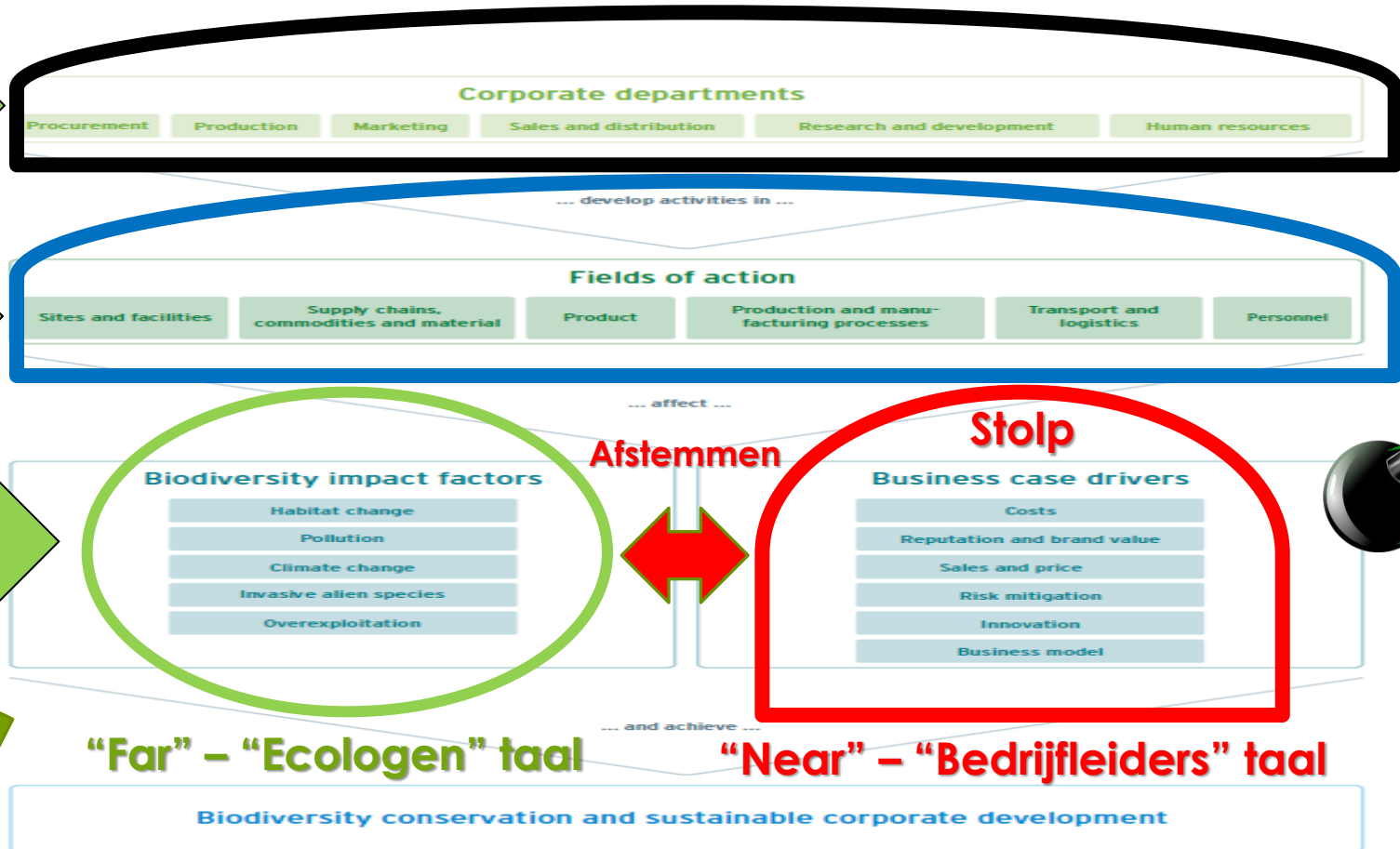


Figure 1: Corporate biodiversity management flow diagram

Corporate Biodiversity Management Handbook – Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation and Nuclear Safety

2

HOEZO concreet ?

Plan van aanpak via drijfveren

Drivers of business cases for biodiversity							
		Costs	Sales and price	Risk mitigation	Reputation	Innovation	Business model
Fields of action	Sites and facilities	Need for new space due to degradation or other costs from lower	Appreciation or retention of real estate value (for example, by	Risk of increasing operational costs (for example, due to higher	Reputation improvement by constructing buildings that preserve biodiversity	Working environment can enhance employee creativity	Site development as business model (for example, "green roofs")
		Decreasing restoration costs and/or decreasing offset costs					
	Supply chain management	Cost reduction by long-term supplier relationships (biodiversity-oriented supply chain management) Cost reduction by taking advantage of new sources of income (for example, subsidies for using resources from traditional cultivation)	Increasing sales by passing on lower costs	Risk of rising costs of non-renewable factors such as fertilizers or fresh water	Reputation gain due to biodiversity-friendly	Chance for usage of new (and cheaper or better) materials	New financial models in the finance sector through differentiation or region
	Product design	Reduced product cost by altering product design	Increasing sales by improving differentiation (new product lines with value added biodiversity protection)	Risk of company-damaging NGO campaigns against the product	The ecological performance of the product may cause a gain in reputation	Development of new innovative products	New product-service combinations as basis for new business model
	Production and manufacturing processes	Decreasing production costs (for example, by means of energy efficiency, processes enabling the substitution of rare resources)	Sales from new by-products	Risk of rising energy costs Production breakdown caused by NGO blockade		Innovative production processes (for example, through the use of micro-organisms instead of chemical processes)	
	Transport and logistics	Decreasing costs for transport and	Increasing sales by passing	Risk of rising fuel costs	Reputation gain through climate friendly local production with short transport routes	Development of new packaging or product distribution	
	Personnel	Decreasing personnel costs by encouraging long-term commitment and higher levels of employee motivation	Increasing sales brought on by sales activities of confident employees	Reduction of accident risk by higher employee motivation and less dangerous products	Reputation gain due to biodiversity-friendly	Increasing work content as part of employee motivation	Employee volunteering as part of business model

30

Table 2: Possible effects from the fields of action on corporate biodiversity management drivers

2

HOEZO concreet ?

Plan van aanpak via PDCA

		Phases of the management cycle				
		Screen (Identification of fields of action)	Plan (set objectives, plan processes and activities, determine indicators)	Do (Implementation of actions)	Check (success measurement)	Act (corrective actions)
Fields of action	Sites and facilities	Indicators and key ratios Checklists and biodiversity audit Environmental impact assessment	Biodiversity benchmarking ABC analysis Stakeholder dialogue Scenario analysis	Indicators and key ratios Checklists and biodiversity audit Environmental accounting Stakeholder dialogue Offsets	Indicators and key ratios Checklists and biodiversity audit Environmental accounting Stakeholder dialogue	Internal trade in building sites and/or emissions
	Supply chain commodities and materials		Scenario analysis	Supplier agreements Procurement guidelines Offsets	Indicators and key ratios Checklists and biodiversity audit	Supplier agreements Procurement guidelines
	Product	Indicators and key ratios Checklists and biodiversity audit Efficiency analysis Product line analysis	Biodiversity benchmarking ABC analysis Stakeholder dialogue Material and energy accounting	Sponsoring Eco-labelling	Indicators and key ratios Checklists and biodiversity audit Product line analysis Stakeholder dialogue	Sponsoring Eco-labelling
	Production/manufacturing processes	Indicators and key ratios Checklists and biodiversity audit Efficiency analysis Environmental impact assessment	ABC analysis Stakeholder dialogue Material and energy accounting	Internal trade in emissions	Indicators and key ratios Checklists and biodiversity audit Efficiency analysis	Internal trade in emissions
	Transport and logistics	Indicators and key ratios Checklists and biodiversity audit Efficiency analysis	ABC analysis Stakeholder dialogue Scenario analysis	Incentive systems and budgeting for raw material use	Indicators and key ratios Checklists and biodiversity audit Efficiency analysis	Incentive systems and budgeting for raw material use
	Personnel	Suggestion programme	Dialogue	Management letter Code of ethics Guidelines Brochures and leaflets Incentive systems and budgeting for raw material use Corporate volunteering Training		Management letter Guidelines Work instructions Incentive systems and budgeting for raw material use Training

42

Table 6: Tools of corporate biodiversity management related to key activity phases of the management cycle

2

HOEZO concreet ?

Plan van aanpak via impact

		Impact factors on biological diversity				
		Habitat transformation	Climate change	Invasive species (Neobiota)	Overexploitation	Pollution
Fields of action	Sites and facilities	Space required for buildings Habitat fragmentation	Power demand and CO ₂ emissions of buildings Ground storage of CO ₂	Location of site may accommodate invasive species (for example, ...)	Drainage of wetlands Erosion caused by agriculture	Release of climate gases from depletion of forests and drainage of wetlands Dust Building shadows
	Supply of energy, commodities and materials	Space required for production	Power demand and CO ₂ emissions of production of commodities Production of commodities in production of raw materials	Location of site may accommodate invasive species (for example, ...)	Overfishing Overexploitation of resources Habitat fragmentation of agricultural land	Overfertilisation Waste water
	Product design	Area and volume requirements of the product	Power demand and product CO ₂ emissions Ozone-depleting substances in products	Product design may lead to spreading of invasive species	Service products can have an impact on biodiversity	Waste as waste
	Production and manufacturing processes	Land needed for production facilities Discharge of heated water	Power demand and CO ₂ emissions of production processes Discharge of heated water	Production processes may promote spreading of invasive species	Excessively sized facilities may generally increase demand for resources	Wastewater Emissions caused by production
	Transport and logistics	Space required for roads and storage Roads and pipelines cross migratory species routes	Power demand and CO ₂ emissions caused by transportation	Spreading of invasive species by transport of resources and products	Parking space management	Emissions caused by transport
	Personnel	Habitats constructed in an employee volunteering project	Employee behaviour impacts power demand and therefore CO ₂ emissions	Employee behaviour has impact on spreading of invasive species	Employee behaviour has impact on biodiversity	Emissions caused by employee business travel

28

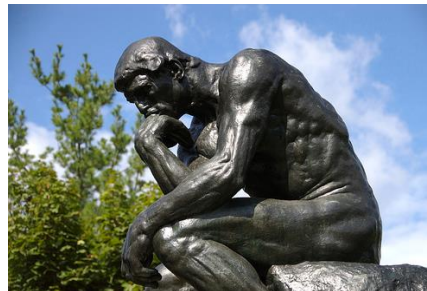
Table 1: Contextual examples on how fields of action can affect biodiversity impact

Corporate Biodiversity Management Handbook – Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation and Nuclear Safety

2

Van Ondernemerschap ... naar MVO ... naar Biodiversiteit

En nu **DE VRAAG van 1 miljoen !!!**



**Word ik (als ondernemer) hier
nu “blij” van ???**

• HET MILIEU (Planet)

- Verwerk schuilplaatsen, tunnels en stapsteenelementen voor lokale fauna in je projecten
- Selecteer soorten die je een plaatsje kan of wil geven (let op: voedingsbedrijven !! Zelf of in de directe omgeving of op het bedrijfsterrein. Overleg en communiceer !)
- Beperk fosfaten, oplosmiddelen, oppervlakte-actieve stoffen
- Plant hagen en nectarrijke soorten
- Maai niet te vroeg en bevorder hierdoor biodiversiteit
- Zie je dit zitten? - Maak een toevluchtoord voor biodiversiteit: in een hoekje fauna en flora spontaan laten ontwikkelen, dode

• DE MENS (People)

- Stimuleren van voeding van inheemse
- Doe aan tellingen en waarneming
- Doe aan teambuilding en proef plaatselijke en seizoenseigen keukens
- Breng "eco"-voeding in de kantine
- Wordt peter/meter van een (bedreigd, zeldzaam, kwetsbaar) dier en download de beltoon (www.rareearthtones.org)

Near) en biodiversiteit

DE ORGANISATIE (Profit)

...eit koppelen en deel laten uitmaken van het
...e van biodiversiteit verbeteren van de
...lbeleid biodiversiteits-vriendelijk: een
...p-vriendelijke en biodiversiteit-
...iatieven in infrastructuur en
...en

• DE MAATSCHAPPIJ (Prosperity)

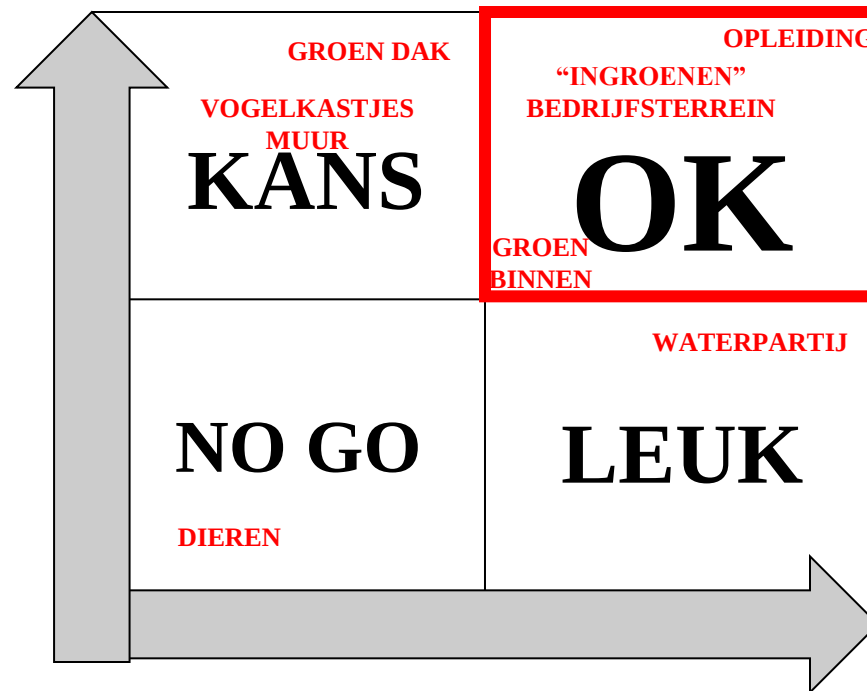
- Stimuleren om thuis voor biodiversiteit te zorgen: bloemenweide, nestkastjes, bijenhotel, vijvertje, ...
- Probeer als organisatie hierin een voorbeeldfunctie in te nemen
- Ondersteun en help bij lokale biodiversiteitsinitiatieven
- Stimuleren van vrijwilligerswerk in een natuurgebied onder het personeel

Maatschappij

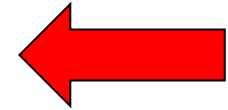
2

Haalbaarheidsquadrant Biodiversiteit

**BELANGSCORE EXPERTEN
EN STAKEHOLDERS**



DOEN !



BEREIDHEIDSCORE BEDRIJF

2

BIODIVA 2017

BIODIVA werd ontwikkeld door de provincie Antwerpen,
samen met de Strategische Projectenorganisatie Kempen vzw en LV Consult.
Samen met KBC zetten we onze schouders onder de ontwikkeling van de online tool BIODIVA.

Binnen het Interreg Vlaanderen-Nederland project 2B Connect,
wordt aan de verdere verfijning van de scan gewerkt.

2

BIODIVA 2017

= **Instrument tot opstap naar structuur**

- **Principes** -

- **Inzicht geven** in de huidige status van biodiversiteit, de direct te nemen acties en de mogelijke toekomstige verbeteringstrajecten
- **Eenvoudig** en makkelijk toe te passen
- **Inpasbaar** in verschillende normeringskaders en managementsystemen (bv. GRI, ISO14001)
- **Op maat** van bedrijven / in bedrijfstaal
- Opvolging over **meerdere jaren** → Streefdoel: **continue verbetering**

2

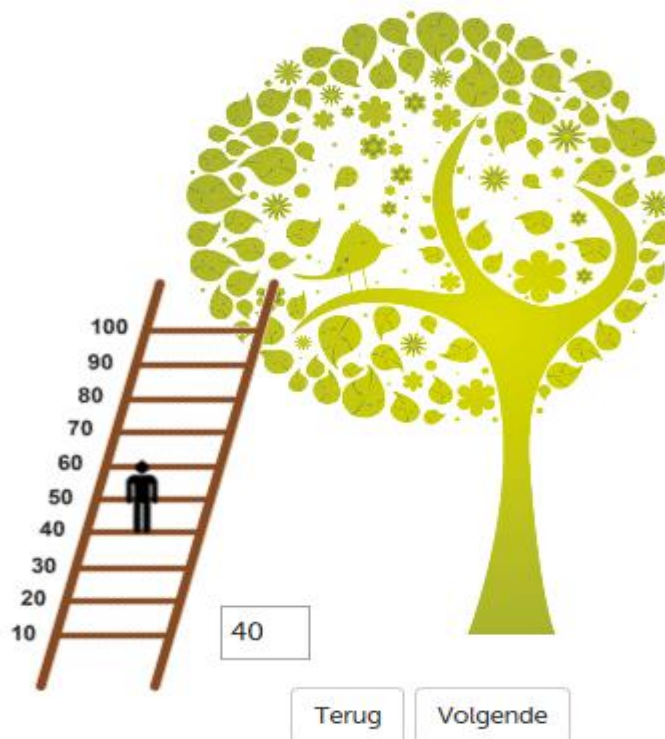
BIODIVA

Hoe goed zijn we bezig met biodiversiteit?

BIODIVERSITEITSLADDER

= voorstelling van de mate waarin biodiversiteitszorg binnen je bedrijf is ingeburgerd.

Houdt je bedrijf NU reeds rekening met biodiversiteit?



2

BIODIVA - Biodiversiteitsscan

Slechts **22 vragen**, telkens 5 mogelijke antwoorden

Gestructureerd volgens de **ISO / High Level Structure / 14001:2015**

- Context van de organisatie
- Leiderschap en beleid
- Planning
- Ondersteuning
- Uitvoering
- Evaluatie van de prestaties
- Verbetering

Gelinkt aan **GRI-indicatoren** en **duurzaamheidsverslaggeving**

→ **Biodiversiteitsprestaties 1) internaliseren en 2) continu verbeteren**



BIODIVA concreet 2017

Score – Plan van aanpak - Verbetertraject

Start

Registreren

Biodiversiteitsladder

BIODIVA-vragen

Resultaten

BIODIVA-vragen

Vraag 2 van 22
Domein: Leiderschap en beleid

Vraag

Is er een visie omtrent biodiversiteit en is deze opgenomen als een vorm van verbintenis in een beleid(sverklaring) en/of een charter en/of de doelstellingen of de prestatie-indicatoren van het bedrijf?

Neen, een neergeschreven verbintenis omtrent biodiversiteit is niet bestaande.

De opmaak van of de integratie in een neergeschreven verbintenis van het thema biodiversiteit is hangende.

✓ De opmaak van of de integratie in een neergeschreven verbintenis van het thema biodiversiteit is gebeurd.

Biodiversiteit als thema maakt deel uit van een neergeschreven verbintenis en volgt als gevolg hiervan het PDCA (Plan - Do - Check - Act) - proces.

Biodiversiteit als thema maakt specifiek deel uit van een neergeschreven verbintenis en volgt als gevolg hiervan het PDCA (Plan - Do - Check - Act) -proces, inclusief het principe van continue verbetering.

2017

2018



Plan van
aanpak

Vorige

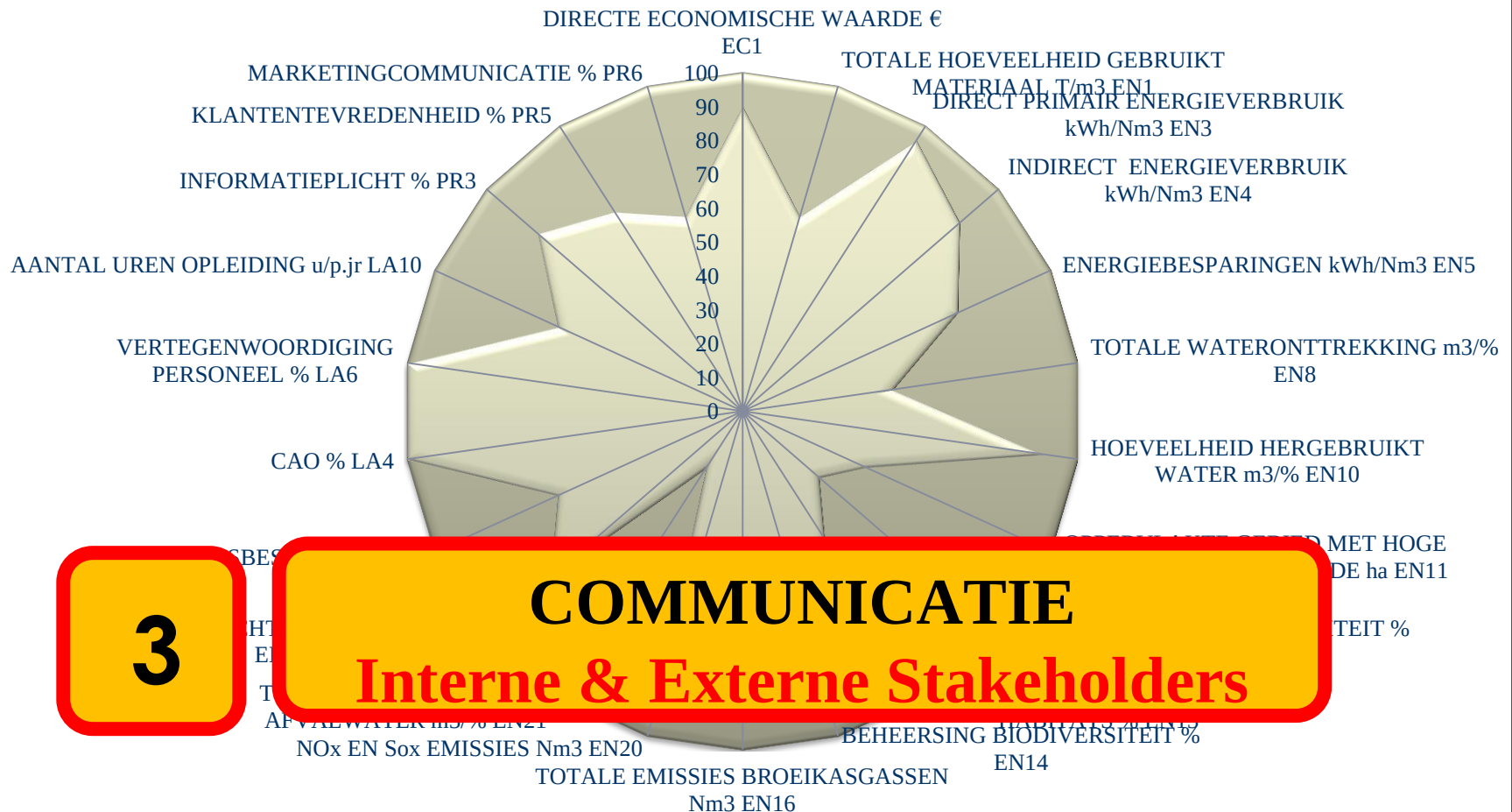
Volgende

2

BIODIVA – Het concept ISO – HLS - PDCA en GRI PI

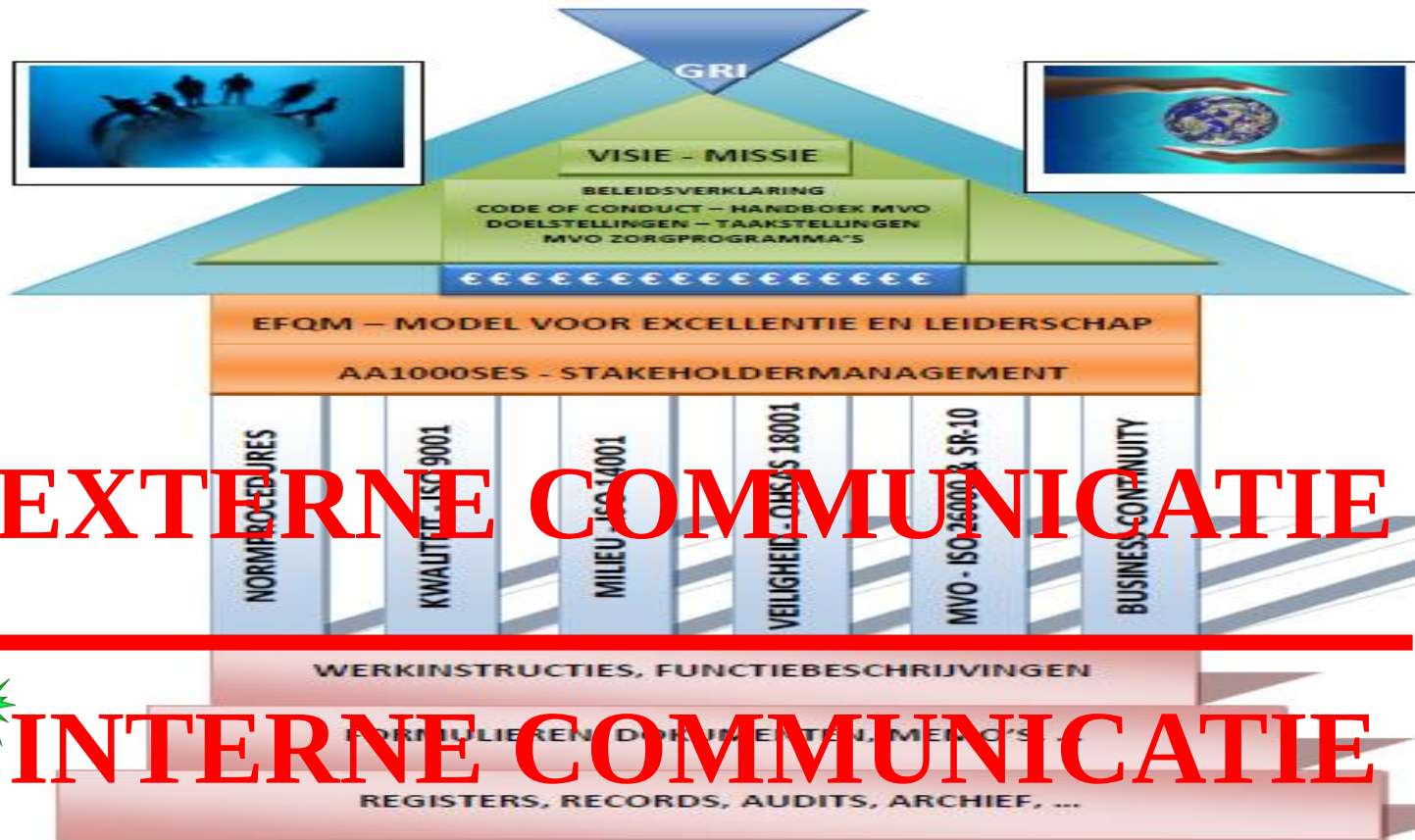
[illegible]

Internaliseren biodiversiteit in 3 stappen



3

KWAMBO*-tempel en MVO Communicatie



3

BIODIVA-scan

Het resultatenrapport wordt automatisch opgestuurd naar het opgegeven e-mailadres

Dit rapport bevat naast alle resultaten ook een actieplan!

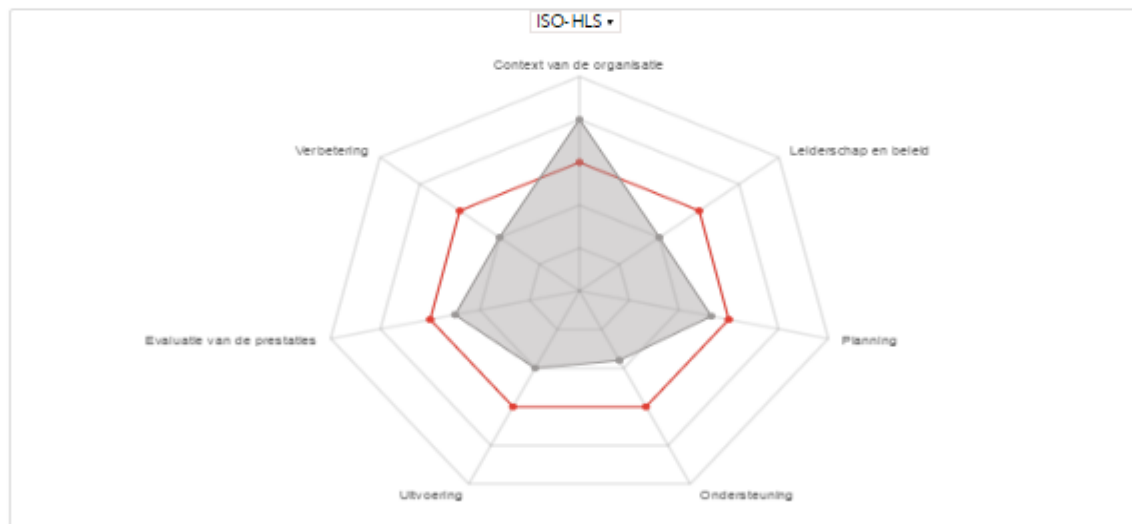
Surf naar www.provincieantwerpen.be en tik 'BIODIVA' in de zoekbalk in



3

BIODIVA

Visualisatie & Trend



De rode lijn duidt 60% aan. Bedoeling is om minimaal 60% te behalen.

Totaal score biodiva	46 %
Context van de organisatie	80 %
Leiderschap en beleid	40 %
Planning	53 %
Ondersteuning	36 %
Uitvoering	40 %
Evaluatie van de prestaties	50 %
Verbetering	40 %

3

GRI G4 – 2015

Duurzaamheidsverslaggeving



GRI G4

SUSTAINABILITY REPORTING GUIDELINES

LV Consult

3

GRI G4



5 Prestatie-indicatoren Biodiversiteit

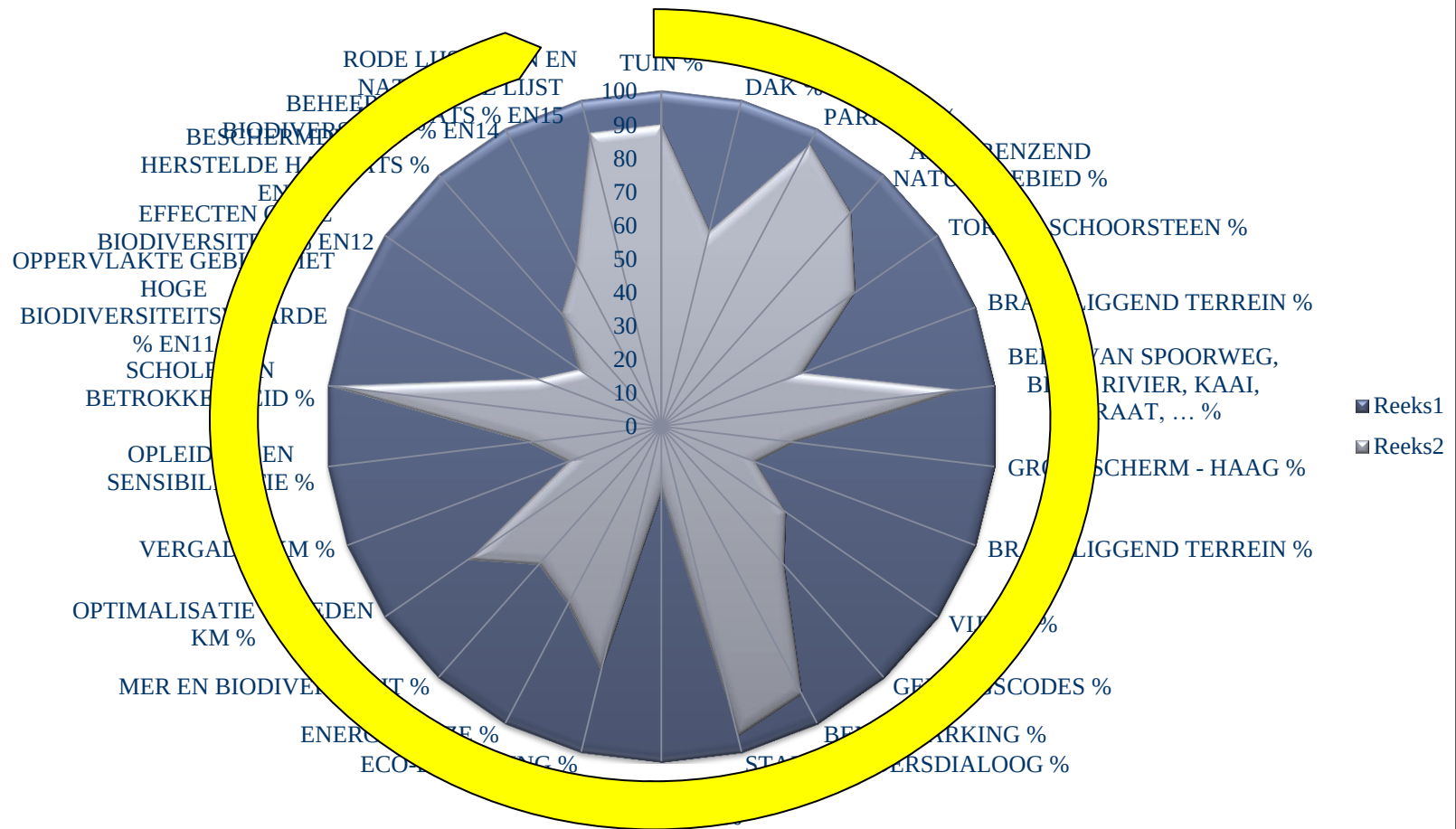
TABLE 1: CATEGORIES AND ASPECTS IN THE GUIDELINES

Category	Economic		Environmental	
Aspects'''	• Economic Performance • Market Presence • Indirect Economic Impacts • Procurement Practices		• Materiality • Energy • Water • Biodiversity • Emissions • Effluents and Wastewater • Products and Services • Compliance • Transport • Overall • Supplier Environmental Assessment • Environmental Grievance Mechanisms	
34 Milieuindicatoren: EN1 – EN34 5 Biodiversiteit: EN11 – EN14 & EN26				
Category	Social			
Sub-Categories	Labor Practices and Decent Work	Human Rights	Society	Product Responsibility
Aspects'''	• Employment • Labor/Management Relations • Occupational Health and Safety • Training and Education • Diversity and Equal Opportunity • Equal Remuneration for Women and Men • Supplier Assessment for Labor Practices • Labor Practices Grievance Mechanisms	• Investment • Non-discrimination • Freedom of Association and Collective Bargaining • Child Labor • Forced or Compulsory Labor • Security Practices • Indigenous Rights • Assessment • Supplier Human Rights Assessment • Human Rights Grievance Mechanisms	• Local Communities • Anti-corruption • Public Policy • Anti-competitive Behavior • Compliance • Supplier Assessment for Impacts on Society • Grievance Mechanisms for Impacts on Society	• Customer Health and Safety • Product and Service Labeling • Marketing Communications • Customer Privacy • Compliance

3

Biodiversiteitsradar

Vb. Prestatie-indicatoren voor Biodiversiteit



3

Communicatie en Biodiversiteit

**DUURZAME ONTWIKKELINGS DOELSTELLINGEN**

17 DOELSTELLINGEN OM ONZE WERELD TE TRANSFORMEREN

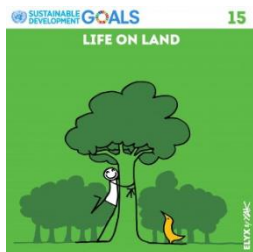


3

Communicatie, UN SDG en Biodiversiteit



- SDG 15 - Bescherm, herstel en bevorder het duurzaam gebruik van ecosystemen op het vasteland, beheer bossen en wouden duurzaam, bestrijd woestijnvorming, stop landdegradatie en draai het terug en roep **het verlies aan biodiversiteit** een halt toe



- “Pas als de laatste boom gestorven is, de laatste rivier vergiftigd en de laatste vis gevangen, zullen we realiseren dat we geen geld kunnen eten.”*
– Cree Indiaans gezegde

3


DUURZAME ONTWIKKELINGS
DOELSTELLINGEN

17 DOELSTELLINGEN OM ONZE WERELD TE TRANSFORMEREN

Structuren – Inpasbaarheid actie – Communicatie

Volg nr	GRI G4	SDG 2030 Ref UN	MVO Ref ISO 26000	Omschrijving	Target en opmerkingen	Getal	Eenheid	P.I.
M 8	EN 13	  	6.5.6 -	Verbeteren biodiversiteit	Bufferzone verder aanleggen en aanhouden + onderhouden			



Schoon water en sanitair



Leven in het water

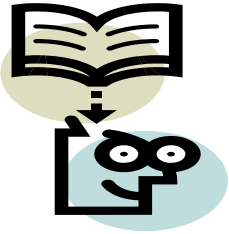


Leven op het land

3

UN SDG 2030 – RADAR Q1/2017



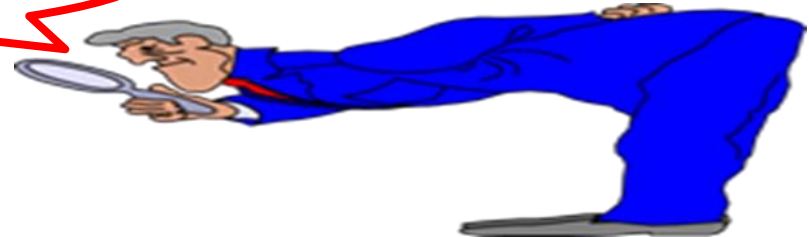


EINDE DEEL 2

“Biodiversiteit is een werkwoord !”

Nooit alleen zus, nooit alleen zo,
altijd een kwestie van **blijven proberen**,
eerder dan van 1 maal slagen

“What can I help you with ?”



! VRAGEN ?



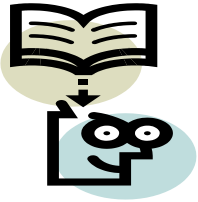
Dank U

MVO – Milieu Biodiversiteit

Louis Verbruggen
29/06/2017

Welk *type*
“Sociaal” bewogen
ondernemer bent u ?

Deel 3 – *MVO spel “KWAMBO” en*
Biodiversiteit



Het MVO KWAMBO spel

(Louis Intro: max 15 min)

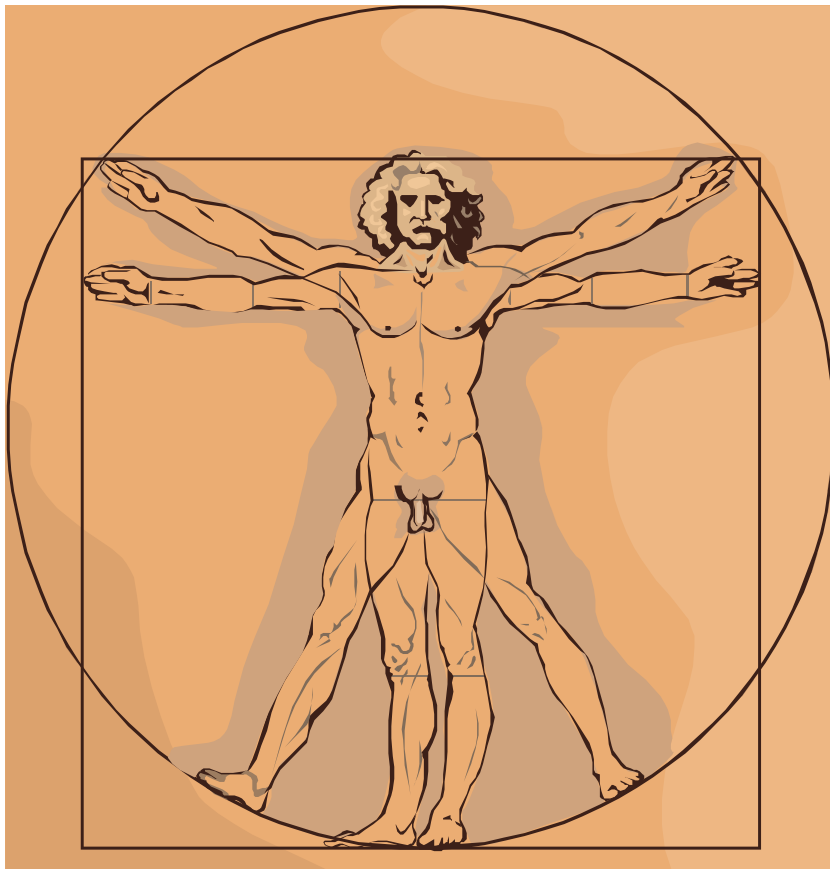
- o **De ondernemer:** vertrekt vanuit “Schone Schijn City” op weg naar “MVO-City” en vertelt “Het Ware Verhaal”. (Hilde en Jan: max 15 min)
- o **De MVO-groepen:** Er zijn 3 MVO-groepen A-B-C, met elk 3 (Triple P) expertenteams: ME(ns) en EURO(€) en MIL(ieu). ME vertrekt vanuit “People Valley”, EURO vertrekt vanuit “Profit Central” en MIL vertrekt vanuit “Planet Port”.
- o **Het spel:** “Elk expertenteam zoekt zijn weg naar MVO-City” op de KWAMBO landkaart en 1) maakt gebruik van de onderweg geboden opportuniteiten (MVO thema’s) en 2) leert omgaan met de mogelijks tegen te komen risico’s.
- o **De opdracht: Biodiversiteit introduceren (2017) en internaliseren (2020) als “SMARTER”e doelstelling.** Jullie hebben 30 min om als expertenteam ME/EURO/MIL van Groep A-B-C elk 1 actiepunt 2017 en 1 actiepunt 2020 te selecteren en te motiveren op basis van: Een thema MVO te koppelen aan biodiversiteit - prioriteit (SWOT) - toegevoegde waarde (beleid) - aanvaardbaarheid (stakeholders) - inpasbaarheid (structuur) - haalbaarheid (smarter). Jullie mogen alles gebruiken van wat jullie hebben, weten of fantaseren als verhaal.
- o **Verras ons.** 😊
- o **Praktisch afwikkeling:** Elke MVO-groep heeft 10 min voor het presenteren van de resultaten – dus elke Groep: 6 actiepunten – 2 ME – 2 EURO – 2 MIL
- o **Geniet ervan ... Het MVO “KWAMBO” spel in 1u 30 ... Moet kunnen, toch** 😊

De kaart van MVO

♦ Vrije interpretatie naar en met dank aan: Illustratie door **Wim Euverman** / Uitgave MVO Nederland en P+

EINDE

Waar komt het dus op aan?



Vitruviusman van Leonardo da Vinci, ca. 1490

Evenwicht zoeken
tussen
Hoofd
Hart
Handen en Voeten
van een Organisatie